

bila pajčevina pritrjena, pokukavata dve dolgi, črni tipalnici nasajeni na glavi z močnimi čeljustmi.

„Bil je to mojsterski ubod! Sprejmi moj poklon!“ nadaljeval je tujec, o katerem čbelica doslej ni vedela, ima li v njem pričakovati zaveznika ali novega sovraga. „Dobro si mu dala, mila čbelica, kar mu gre, temu mračnjaku mračnjaškemu in neolikancu prve vrste. Pa se mi priseli tu v so-seščino, mene niti ne pogleda, niti predstavi se mi ne in nategne tu svojo vražjo mrežo. Jaz pa naj tu v luknji celi dan sline požiram gledajoč, kako on odira komarje in mušice! Pri moji bradi, že zdavnaj bi se bil jaz sam raje preselil — toda vrtaj in dolbi si štiri dolge dni novo luknjo temu pri-tepencu na ljubo!“

Mej tem je izkobacal tujec ven iz razpoke. Bil je lep tesar (hrost) v bleščeči kovinski suknjici in vsa njegova vnanjost je razodevala veliko omiko in sijaj.

„Oj, pomôži mi!“ ga zaprosi čbelica. Uvidela je, da se z lastno močjo ne reši te zadrge.

„O, prosim, z veseljem!“ je hitel vljudni kebrček.

„Le škoda, da se s tem pripravim ob tvojo pričujočnost...“

In hitel je k najbližjemu koncu pajčevine ter ga z jednim mahljajem presekala. Isto je storil z drugim, tretjim koncem, in že se je dvignila cela pajčevina s čbelico vred kakor razpočen zrakoplav počasi v loku proti naslednjemu deblu.

„Na svidenje!“ je klical tesarček. „Bilo mi je v veselje.“

Čbelica je začutila pod seboj trdno, hrapasto celino in bila je rešena. Močno se je vrpla ob skorjo, trgala raz sebe slabejša vlakna, močnejša pa je razgrizla in že je veselo zabrenčala, slobodno se zopet dvigajoč v zraku. Ali previdno je mahala z ne še popolnoma urejenimi krilci in vsak čas se ji je zdelo, kakor da ji miglja pred očmi strašna, komaj vidna mreža.

Ob morju.

(Opis. — Spisal J. L.) = Iv. Cankar

Stro imenujejo „nesrečno“. In v resnici: — kadar se ozrete po teh pustih holmih, pokritih s kamenjem in zaraščenih z nizkim, zaprašenim in od solnca ožganim grmičevjem, obide vas tiha otožnost. Tam ni veselih, ljubeznivih krajin, ni ponosno šumečih, visokih gozdov, ni šepetajočih vrelcev ne širokih rek. Vse je tiho, samotno, pozabljeno. Časih nalletite tu pa tam na ubožno vas. Hiše so trdno zidane, krite s težko opeko; okna so majhna, toliko da bi človek pomolel glavo skoz nje. A nenadoma se vam oko vzradosti: — tam v dolini in po holmu navzgor se razprostira zelen vinograd; vmes stojé figova drevesa s svojim širokim listjem, v daljavi

pa se pase čeda ovac in pastir v rjavo-sukneni obleki leži v travi in poje z zategnjenim glasom neko pesem. Na obzorju se dviga visok zvonik, a krog njega so raztresena poslopja z rdečimi strehami; bližate se majhnemu mestecu, ležečemu na zelenem holmu.

A jaz sem ljubil to valovito, žalostno krajino, te gole holme, ta skrita mesteca. Na večer, kadar je padalo solnce vedno nižje proti zahodnemu obzorju, ostavil sem mesto ter se napravil na izprehod. Vročina je polagoma pojenjavala, od juga je prihajal hladen veter in zrak je bil poln prijetnega vonja. Kmalu so izginila izpred mojih očíj visoka mestna poslopja. Pot se je vila navkreber. Na obeh straneh nizko grmovje; tu pa tam skupine mladih, še nedavno nasajenih smrek. Na cesti je ležalo prahu do gležnjev in pri vsakem koraku se je dvigal bel oblak in prah je padal na obraz in obleko. Nebo je bilo jasno; samo na zahodu so se razprostirali ozki oblaki, ki so rudeli vedno svetleje, kolikor bolj se jim je bližalo solnce.

Nenadno se je obrnila pot na desno in lep razgled se je razgrnil pred mano. Pristanišče je ležalo tam doli mirno in tiho; šum od obrežja ni prihajal do mene. Časih so se zazibale visoke jarbole ladij. Tam so se jadra razgrnila in mala ribiška ladija je splula od brega ter plavala lahno zibaje se proti odprtemu morju. Visoka poslopja oddaljenega mesta so se svetila v ugašujočih solnčnih žarkih, valovi so zdaj pa zdaj komaj vidno zatrepetali in za hip so se prikazale bleščeče bele proge. A tam nad pristaniščem, — tam v daljni daljavi, do meglenega obzorja, širila se je samotna isterska krajina s svojimi golimi holmi in skritimi zelenimi dolinicami.

Stopal sem dalje. Približaval se je mrak in čez cesto so legale sence. Zdelo se je, da se obzorje oži in da se niža nebo, ki je postajalo polagoma zmirom temneje. Tisti ozki oblaki na zahodu so se raztezali, da so zagrnili naposled vse obzorje, a padali so vedno nižje in njihova barva, prej lahno rožnata, izpremenila se je v krvavo-rdečo.

Srečal sem neko žensko. Sedela je na vozu pred velikim sodom. Velik vol je povešal glavo, vlekel počasi težki voz ter zamahoval z repom, da je odganjal nenavadno velike, črne muhe, ki so brenčale krog njega. Ženska je bila oblečena v obleko iz težkega, rjavega sukna; ker je bilo toplo, imela je rokave svoje jope na hrbtu prevezane. Njen obraz je bil rjav in preprežen z neštevilnimi gubami. Priganjala je vola z nekakim čudnim, zamolklim glasom; človeku bi se zdelo, da prihaja ta glas od bogve kod, — daleč tam izza gora ...

Glejte, — zdaj se je razgrnilo pred mojimi pogledi odprto morje. Četudi si videl še tolikrat to neizmerno gladino, vendar se ti srce čudovito razširi, kadar zašumé pred tabo valovi svobodnega morja.

Solnce se je že skoro dotaknilo valov. Njegova svetloba je oslabela; boječe poslavlja se trepečejo zadnji rdeči žarki na obrežju. Oblaki so se spremenili v vodoravne rdeče črte, temneje in temneje, kolikor bolj so se oddaljevale od solнца. Nebo je bilo čudovito. Treba bi bilo slikarja, da bi vam naslikal te krasne izpreminjajoče se barve, ki so se razlivala lahno po tej velikanski božji kupoli. Vzhod je bil temen in meglen, na zahodu pa se

je lesketalo in bleščalo, kakor bi stresali nebeški angelji svetle bisere po nebu in morju ...

Solnce je zašlo.

Dolge temne sence so prihajale od vzhoda ter legale na valove, kjer se je samo še zdaj pa zdaj zasvetila srebrna proga. Postalo je hladno in zapihal je opojen veter od juga, — iz Italije.

Zavil sem se v suknjo ter se vrnil proti domu. Mesto je ležalo v dolini tiho in temno; a iz teme se je bleščalo na tisoče drobnih lučic. To so bila razsvetljena okna mestnih poslopij.

Konj in krava.

Sodeč o blagrih in o revih
Stojita konj in krava v hlevi:
„Konj, tebi pa je res prijetno“,
Velí mu kravišče prevzetno,
Kjer kaj proslavlja se v paradi,
Ti vselej tja greš po navadi.
Sprehajaš se po beli cesti,
In dosstokrat sí bil že v mesti;
Visoko v mestu zreš gospôdo,
In piješ svežo, čisto vodo.
Kako ti snažijo kopita,
Kako se tvoja dlaka svita,
Pogostokrat se te umiva,
Krtachi se ti dolga griva;
Če koža tvoja je poteča,
Odenejo ti kolk in pleča;
Ves v zali, svetli si opravi
Po hrbtu, vratu in po glavi,
Dadó ti večkrat čevlje nove,
Blesteče, jeklaste podkove:
Pri tebi ne trpé nesnage,
Nikoli ni pod tabo vlage.
Skrbnó se snaži ti ležišče,
In mene — mene kdo obišče?
Pa istino povem priznano,

Da vsem pri hiši dajem hrano.
Pri vsaki jedi se me rabi,
Pa vse tako me bridko zabi.
Nihče me ne povede v mesto,
V grmovje smem le, nič na cesto.
In tukaj v hlevu v večnem blati
Noči vse reva moram stati;
Jaz tudi lahko bi vozila,
In kakor ti, bi poskočila,
Če v svetlem bila bi komati,
Še bolj bi znala se bahati ...
Prav mirno kravi sicer pravi:
Morda se meša ti po glavi?
Oj čada, le doma ostani,
Družino gospodarju hrani;
Jaz delati ne maram zdražbe,
Pa tebi manjka izobražbe;
Kedor po svetu hoče iti,
Ta mora bistre glave biti;
Ne jadi gospodarja kmeta,
Ki pušča krave in teleta,
Ko sam po opravilih roma,
Da se držijo jaslíj, doma.
Če sodba zdi se ti neprava,
Pomisli vendar, da si krava.

Anton Hribar.

Ne zabi ...

Ne zabi, otrok moj, nikdar,
Da v srcecu imaš altar,
In na altarčku živi cvét —
Ta cvet je z božjih vrtov vzét!

Lej, da ti vedno bo cvetél;
Da nikdo ti ga ne bo vzél;
Le čuvaj ga in ga varuj —
Nebeški angelj s tabo čuj!

Milka Posavska.

